משניות מבוארות

מסֶכֶת עֵדֻיּוֹת פרק ח

ח) הָעִיד מְנַחֵם בֶּן סְגַנְאִי עַל מוֹסֶף הַיּוֹרֶה שֶׁל טִיט עַל שְׂפַת הַיּוֹרֶה שֶׁל שׁוֹלְקֵי זֵיתִים, שֶׁיַּעֲלוּ שָׁם הַמַּיִם בְּעֵת דַּרְיַתְּכֶם, שֶׁהוּא שֶׁהַתּוֹסֶפֶת טְמֵאָה. לְפִי שֶׁהַתּוֹסֶפֶת צָרִיכָה לְכֶלִי וּמִשְׁתַּמֶּשֶׁת בּוֹ, דְּתָנִיא (ויקרא יא, לח) "וְטֹמְאוּ יִהְיוּ לָכֶם", כָּל שֶׁבְּצָרְכֵיכֶם, כָּל שֶׁמְּקַבֵּל טֻמְאָה. אֲבָל מָה שֶׁמּוֹסִיפִין עַל שִׂפַת הַיּוֹרֶה וְעַל צַבָּעִים הַמִּשְׁתַּמְּשִׁין עַל שִׂפַת הַיּוֹרֶה שֶׁהוּא טָהוֹר. דִּלְמָא מִשְׁתַּמְּשִׁי בְּהֶן כְּדֵי שֶׁלֹּא לְהַפְסִיד הַצֶּבַע, וְרַק עוֹשֶׂה הַתּוֹסֶפֶת שֶׁלֹּא יִטַּמְּאוּ הַרְחִיקֵהוּ. שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים חוּלִּין הַדְּבָרִים, שֶׁבְּצֶבַע זֶה, וְשֶׁל זֵיתִים טְהוֹר. דְּהָיוּ סוֹבְרִים דְּשֶׁל צַבָּעִים הָיָה בְּדֶרֶךְ וְנָיוּן תּוֹרֹ"ט. (ט) הָעִיד רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן גִּדְגְּדָא עַל הַחֹרֶשֶׁת שֶׁהִשִּׂיאָה אֲבִיהָ כְּשֶׁהִיא קְטַנָּה שֶׁאֵנוּ מַקְדִּישִׁין קִדּוּשִׁין בְּגִמְרִין, שֶׁהִיא יוֹצֵאה בְּגֵט וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהּ דַּעַת, דְּאִשָּׁה מִתְּגָרֶשֶׁת בְּעַל כָּרְחָהּ, וְאֵין צָרִיךְ דַּעַת, וְעַל קִטְנָה בַּת יִשְׂרָאֵל וְהִיא יְתוֹמָה שֶׁנִּשֵּׂאת לְכֹהֵן שֶׁהִשִּׂיאוּהָ אִמָּהּ וְאַחֶיהָ. שֶׁהִיא אוֹכֶלֶת בְּתְרוּמָה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהּ דַּעַת, וְעַל הַחֹרֶשֶׁת הַגְּזוּלָה שֶׁלֹּא נוֹדְעָה לְרַבִּים שֶׁהִיא אוֹכֶלֶת בְּתְרוּמָה, אֲבָל מָה מַגִּיעַ לְפִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהָבִיא אַחֶרֶת, מִפְּנֵי תִּקּוּן הַמּוּחָזָק שֶׁלֹּא יְהוּ הַכֹּהֲנִים עֲצֻבִים שֶׁאֹכְלוּ חֵלֶק שֶׁלֹּא שֶׁחִטּוּ בְּעַזָּרָה וְנִמְצָא מְזַבֵּחַ בָּטֵל, שֶׁיִּמְנְעוּ מִלַּעֲבֹד עֲבוֹדָה. אֲבָל נוֹדְעָה לְרַבִּים, צָרִיךְ לְהָבִיא אַחֶרֶת, דְּמִתָּמָא דִּלְמָא הוּא שֶׁיְּבִיאָה הַגְּזוּלָה, וְלֹא תִקְנוּ רַבָּנָן שֶׁיְּכַפֵּר. וְכָתַב רַשִּׁ"י דְּכָל מִשְׁנָה זֹאת נִשְׁנֵית מִשּׁוּם שְׁנֵי תִּקּוּנוֹת אַחֲרוֹנוֹת, תִּקּוּנוֹת הַשְּׁבִיעִין וְתִקּוּנַת הַמְזַבֵּחַ.

פרק ח א

הָעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתִירָא, עַל דַּם נִבְלוֹת שֶׁהוּא טָהוֹר מִלְּמַטָּה בְּכַזַּיִת כִּנְבֵלָה, אֶלָּא מִטַּמֵּא בְּרִבִיעִית, הוֹאִיל וְיָכוֹל לְקָרֹשׁ וְלַעֲמֹד וְאֵין מוֹרִין כֵּן, וּבָא רַבִּי יוֹסֵי וְהֵעִיד שֶׁמּוֹרִין כֵּן לְכַתְּחִלָּה לְטַהֵר כָּל סִפֵּק טֻמְאָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. וְקָרָא לֵיהּ יוֹסֵי שְׁרִיא, כֵּיוָן שֶׁהַתִּיר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים בְּעֵדוּת כּוּבֵּי נוּנִיא, אַף הַיּוֹם שֶׁעֲבָדוּם לְכוּכָב שִׁבְתֵּאי בְּעֲבוֹדוֹת כּוּבֵּי נוּנִיא, אוֹ תְּפִלָּה לְכוּכָב צְדֶק בְּתִפְלַּת מָאדִים, אֵינוֹ חַיָּב מִיתָה. כְּמוֹ שֶׁבָּאָה הַקַּבָּלָה הַבְּרוּרָה. וְהַנִּיחַ זֹאת הַמַּסֹּרֶת לְאַחֲרוֹנָה. מִפְּנֵי מֹרַא מַלְאָךְ עֲנִיָּן עֲבוֹדָה זָרָה אֶלָּא בְּאַחַד מִשְּׁבוּעוֹת. וּלְיָמִים רְחוֹקִים. עַד כָּאן. וְהַתּוֹסְפוֹת כְּתוּבוֹת בְּתַר דְּתָנֵי סַנְהֶדְרִין דְּאִיירֵי בְּעֵדוּת עֲבוֹדָה זָרָה. תָּנֵי נָמֵי לְהָא מַסֶּכֶת דַּעֲבוֹדָה זָרָה) בְּסִדְרָן שְׁבוּעוֹת. וּמִיהוּ מִכּוֹת וּשְׁבוּעוֹת דְּשַׁיְיכִי בְּסַנְהֶדְרִין לְהִכִּי תָּנֵי לְהוּ בְּתַר סַנְהֶדְרִין. וְאַחַר כָּךְ חוֹזֵר לְסִדְרוֹ וְשׁוּנֶה עֲבוֹדָה זָרָה וְהוֹרִיּוֹת. עַד כָּאן. וְלִדְבָרֵיהֶם עֵדוּת וְאֵבוֹת לְאַחֲרוֹנָה יִקְרוּ. וְשִׁעְתֵּיהוּ שְׁוּת בְּעִנְיָן הַקַּבָּלָה. **א) לְפִי עֵדוּתָן (דְּוַדַּאי כֵּן הָיָה לְשׁוֹן שְׁבָרֵי, כְּדַרְכָּהּ בְּרוּרוֹת לוֹ) "כִּי קְרוֹב יוֹם אֵידָם". **שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, שֶׁלֹּשָׁה יָמִים, אָסוּר לְשֵׁאת וְלֵתֵת עִמָּהֶם.** הַיְנוּ אָסוּר לִמְכֹּר לָהֶם וְלִקְנוֹת מֵהֶם **אוֹ לְהַשְׁאִילָן** בְּהֵמָה וְלִשְׁאל מֵהֶם. וְכֵן אָסוּר **לְהַלְווֹתָם** מָעוֹת **וְלִלְווֹת מֵהֶם**, וְכֵן **לְקַדְּרָן וּלְפַדְּרָן מֵהֶן.** דְּבָכָל אֵלּוּ הוֹלְכִים וּמוֹדִים לְעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁלָּהֶם בְּיוֹם אֵידָם, וּעוֹבֵר יִשְׂרָאֵל מִשּׁוּם (שמות כג, יג) "וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וגו' לֹא יַשְׁמִיעַ עַל פִּיךָ", כְּלוֹמַר לֹא יַשְׁמִיעַ בְּגֶרֶם שֶׁלָּךְ. וְלָכֵן אָסוּר גַּם לְשֵׁאל מֵהֶם. וְכֵן שֶׁמִּמֵּיהֶן יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לָהֶן. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְצַר לוֹ.** אָמְרוּ לוֹ **חֲכָמִים אַף עַל פִּי שֶׁמְּצַר הוּא עַכְשָׁיו, שֶׁמִּמֵּן הוּא לְאַחַר זְמַן** וְלִמְחַר הוֹלֵךְ וּמוֹצֵא לָעֲבוֹדָה זָרָה. וְדִוְקָא מִלְּוָה בְּשֶׁטֶר אָסוּר לְפָרֵע אֲבָל מִלְּוָה עַל פֶּה מֻתָּר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמַצִּיל מִיָּדָם. **ב) רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, שְׁלֹשָׁה יָמִים לִפְנֵיהֶם וּשְׁלֹשָׁה יָמִים לְאַחֲרֵיהֶם, אָסוּר, וְחֲכָמִים אוֹמְרִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים לִפְנֵי אֵידֵיהֶן אָסוּר, לְאַחַר אֵידֵיהֶן מֻתָּר.** דְּכֵיוָן שֶׁעֲבֹד לָהֶן אֵינָם מוֹדִים לְעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁבָּא לְיָדָם. וְהַמְפָרֵשׁ בְּגֶמָרָא דְּחֲכָמִים כָּאן כְּפֵלְגֵי אַתְּנָא קַמָּא דְּמִשְׁנָה הַקּוֹדֶמֶת, דְּתָנֵא קַמָּא סוֹבֵר לִפְנֵי אֵידֵיהֶן שְׁלֹשָׁה יָמִים חוּץ מִאֵידֵיהֶם, וְחֲכָמִים אֵידֵיהֶן עִצְמָן בְּתוֹךְ חֶשְׁבּוֹן שְׁלֹשָׁה יָמִים. וְהָאִידְּנָא לָאו עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה מַמָּשׁ הֵן, לָכֵן מֻתָּר.

מסֶכֶת עֵדֻיּוֹת פרק ח

הָעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, עַל עֲצָמוֹת שֶׁל מֵתִים **שֶׁנִּמְצְאוּ בְּדִיר הָעִצִּים**, לְשֵׁבָה **שֵׁשֶׁם** הָיוּ נוֹתְנִין עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה, **אָמְרוּ חֲכָמִים** שֶׁהוּא **מְלֹקֵט עֵצִים עֵצִים וְהֵכֵל טָהוֹר**, פְּדֵי סִפֵּק טֻמְאָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, וְלֹא חִישְׁנוּ שֶׁמָּא נִטְמְאוּ בְּגֹבַהּ אָדָם וְכֵלִים, דְּעִוָּרוֹת בְּיָדוֹ רְשׁוּת הָרַבִּים יֵשׁ לָהּ. (הָרַמְב"ם מִסִּים

הָעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ עַל עֲצָמוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בְּדִיר הָעִצִּים, אָמְרוּ חֲכָמִים, מְלֹקֵט עֵצִים עֵצִים וְהֵכֵל טָהוֹר. שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים חִלּוּף הַדְּבָרִים: **ט** הָעִיד רַבִּי בְּנוּנְיָא בֶּן גִּדְגְּדָא שֶׁל הַחֹרֶשֶׁת שֶׁהִשִּׂיאָהּ אֲבִיהָ, שֶׁהִיא אוֹכֶלֶת בִּתְרוּמָה. וְעַל קִטְנָה בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא אוֹכֶלֶת בִּתְרוּמָה. כֵּיוָן שֶׁנִּכְנֶסֶת לְחֻפָּה וְרַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא אוֹמֵר עַל כָּל הַחֹרֶשֶׁת שֶׁהִרְחִיקָהּ אָבִיהָ וְרַבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן וְרַבִּי זְכַרְיָה בֶּן הַקָּצָב, עַל תִּינוֹקֶת שֶׁהִרְחִיקָהּ אִמָּהּ וְאֶחָיהָ. שֶׁהִיא אוֹכֶלֶת בִּתְרוּמָה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהּ דַּעַת. וְעַל הַגְּזוּלָה שֶׁלֹּא נוֹדְעָה לְרַבִּים, אֲבָל מָה מַגִּיעַ לְפִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהָבִיא אַחֶרֶת, מִפְּנֵי תִּקּוּן הַמּוּחָזָק שֶׁלֹּא יִהְיוּ הַכֹּהֲנִים עֲצֻבִים שֶׁאָכְלוּ חֵלֶק שֶׁלֹּא שָׁחֲטוּ בְּעַזָּרָה וְנִמְצָא מִזְבֵּחַ בָּטֵל, שֶׁיִּמְנְעוּ מֵעֲבוֹדָה. אֲבָל נוֹדְעָה לְרַבִּים, הַמְלֻמָּד לְהָבִיא אַחֶרֶת. דִּלְמָא הוּא שֶׁיְּבִיאָה הַגְּזוּלָה, וְלֹא תִקְנוּ רַבָּנָן שֶׁיְּכַפֵּר. וְכָתַב רַשִּׁ"י דְּכָל מִשְׁנָה זֹאת נִשְׁנֵית מִשּׁוּם שְׁנֵי תִּקּוּנוֹת אַחֲרוֹנוֹת, תִּקּוּנוֹת הַשְּׁבִיעִין וְתִקּוּנַת הַמְזַבֵּחַ.

פרק ח א

**הָעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתִירָא, עַל דַּם נִבְלוֹת שֶׁהוּא טָהוֹר מִלְּמַטָּה בְּכַזַּיִת כִּנְבֵלָה, אֶלָּא מִטַּמֵּא בְּרִבִיעִית, הוֹאִיל וְיָכוֹל לְקָרֹשׁ וְלַעֲמֹד וְאֵין מוֹרִין כֵּן, הָעִיד רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן בְּתִירָא, עַל אִפּוּר חֲטָאת שֶׁנָּגַע בְּמִקְצָת אֹהֶל, שֶׁטֻּמְאָה בְּרִבִיעִית, הוֹאִיל וְיָכוֹל לְקָרֹשׁ וְלַעֲמֹד וְאֵין מוֹרִין כֵּן, וּבָא רַבִּי יוֹסֵי וְהֵעִיד שֶׁמּוֹרִין כֵּן לְכַתְּחִלָּה לְטַהֵר כָּל סִפֵּק טֻמְאָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. וְקָרָא לֵיהּ יוֹסֵי שְׁרִיא, כֵּיוָן שֶׁהִתִּיר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים בְּעֵדוּת כּוּבֵּי נוּנִיא. (ד) הָעִיד רַבִּי עֲקִיבָא מִשּׁוּם נְחֶמְיָה אִישׁ בֵּית דְּלִי, שֶׁמִּשֵּׁאֵרִי אֶת הָאִשָּׁה עַל פִּי אַחַת. הַיְנוּ אִשָּׁה שֶׁהָלְכָה לִמְדִינַת הַיָּם, וּבָא עַד אֶחָד וְהֵעִיד שֶׁמֵּת. מִשֵּׁאֵרִין אֶת הָאִשָּׁה עַל פִּיו.

מסֶכֶת עֵדֻיּוֹת מבוארות

הָעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, עַל עֲצָמוֹת שֶׁל מֵתִים **שֶׁנִּמְצְאוּ בְּדִיר הָעִצִּים**, לְשֵׁבָה שֶׁשָּׁם הָיוּ נוֹתְנִין עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה, **אָמְרוּ חֲכָמִים** שֶׁהוּא **מְלֹקֵט עֵצִים עֵצִים וְהֵכֵל טָהוֹר**, פְּדֵי סִפֵּק טֻמְאָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, וְלֹא חִישְׁנוּ שֶׁמָּא נִטְמְאוּ בְּגֹבַהּ אָדָם וְכֵלִים, דְּעִוָּרוֹת בְּיָדוֹ רְשׁוּת הָרַבִּים יֵשׁ לָהּ. (הָרַמְב"ם מִסִּים ו) כְּדֵין, (עַיֵּן לְעֵיל פֶּרֶק ה מִשְׁנָה א). **הָעִיד רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן בְּתִירָא, עַל אִפּוּר חֲטָאת שֶׁנָּגַע טֻמְאָה בְּמִקְצָת, שֶׁטֻּמְאָה אֹהֶל כָּלוּ.** וּמַעֲלָה עָשוּ בְּאֹפֶר חֲטָאת שֶׁנִּמְצְאוּ בְּכֶלִי, שֶׁאִף עַל פִּי שֶׁהָם גּוּפִין מְחֻלָּטִין, אִם נָגַע בְּמִקְצָתוֹ נִטְמָא כֻּלּוֹ שֶׁהִכְלִי מְצֻרָף. וּמִצְאוּ סְמָךְ לָזֶה, מִדְּכְתִיב (במדבר ז, יד) "כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת", הַכְּתוּב עָשָׂה לְכָל מַה שֶׁנִּמְצָא בְּכַף כְּאַחַת. **הוֹסִיף רַבִּי עֲקִיבָא, עַל**

הַסֹּלֶת, וְעַל הַקְּטֹרֶת, וְהַלְּבוֹנָה, וְהַגְּחָלִים, אַף עַל פִּי שֶׁהֵם נִמְצָאִים עַל הַדַּף שֶׁאֵין לוֹ תּוֹךְ. **שֶׁנָּגַע טְבוּל יוֹם בִּמְקֹצָתָן, שֶׁפָּסַל אֶת כֻּלָּן.** הַיְנוּ שֶׁהַכֹּהֲנִים הַכְּפוּרִים, אֲבָל גְּחָלִים שֶׁל קְטֹרֶת שֶׁל כָּל יוֹם לֹא הָיָה חוֹשֵׁשׁ לָהֶם. וְיֵשׁ עוֹד פְּרוּשׁ עַיֵּן תּוֹרֹ"ט. **ב) הָעִיד רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא, וְרַבִּי יְהוּדָה הַכֹּהֵן, עַל קְטַנָּה בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשֵּׂאת לְכֹהֵן,** שֶׁהִשִּׂיאוּהָ אִמָּהּ וְאֶחָיהָ. **שֶׁהִיא אוֹכֶלֶת בִּתְרוּמָה.** כֵּיוָן שֶׁנִּכְנֶסֶת לְחֻפָּה אַף עַל פִּי שֶׁהִרְחִיקוּהָ **בְּנֵי מִשְׁפָּחָתָהּ** מִלְּהַכְנִיסָהּ לְכֹהֵן, דְּחִיישִׁינַן בְּעֵדוּתָהּ. **וְעַדַיָּה** אוֹתָן עֵדִים שֶׁמְּעִידִין שֶׁהִרְחִיקָהּ. **מְעִידִין אוֹתָהּ שֶׁלֹּא נִטְמְאָה וְשֶׁלֹּא נִטְמְאָה,** וְאַף עַל פִּי כֵּן הָיוּ בְּנֵי מִשְׁפָּחָתָהּ מְרַחֲקִים אוֹתָהּ, וּמְיַיְרֵי כְּשֵׁיב הָעִכּוּ"ם תִּפֹּיקָה. **אָמְרוּ לָהֶם חֲכָמִים לְבְנֵי מִשְׁפָּחָתָהּ, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם לְעֵדִים שֶׁהִרְחִיקָהּ, הַאֲמִינוּ גַּם שֶׁלֹּא נִטְמְאָה וְשֶׁלֹּא נִטְמְאָה, וְאִם אֵין אַתֶּם מַאֲמִינִים שֶׁלֹּא נִטְמְאָה וְשֶׁלֹּא נִטְמְאָה, אֵל תַּאֲמִינוּ שֶׁהִרְחִיקָהּ.** **ג) הָעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, וְרַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא, עַל אַלְמָנַת מָזֹן,** הַיְנוּ אַלְמָנָה שֶׁנִּשֵּׂאת לְאִחַד מִמִּשְׁפָּחָה שֵׁיֵּשׁ בָּהּ קִפֵּוּף חֵלֶל **שֶׁהִיא כְּשֵׁרָה לְכַהֵנָּה,** דַּיְינִי שֶׁקֵּפֵף חֵלֶל בְּמִשְׁפָּחָה. וְאַפִּילּוּ נִמְצָא בָּהּ חֵלֶל, שֶׁמָּא לֹא זֶה שֶׁנִּשֵּׂאת לוֹ. **שֶׁהַעֲשָׂה כְּשֵׁרָה לְטַמֵּא וּלְטַהֵר,** הַיְנוּ כְּמוֹ שֶׁהָאִשָּׁה שֶׁבָּאָה מִמִּשְׁפָּחָה כְּשֵׁרָה צְרִיכָה לְבַדֵּק, וְאוֹמֶרֶת מִשְׁפָּחָה זוֹ טְמֵאָה מִמִּתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה, וּמִשְׁפָּחָה זוֹ כְּשֵׁרָה לְהִתְקָרֵב אֵלֶיהָ, כָּךְ מִשְׁפָּחָה זוֹ גַּם כֵּן צְרִיכָה לְבַדֵּק **לְחַף וּלְקַרֵּב,** וְיכוֹלִים לְהוֹשִׁיב בֵּית דִּין לְבָרֵר הַסְּתוֹרִים וְהַטְמֵאִים. אֲמַר **רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל קַבְּלוּ עֵדוּתְכֶם.** פֵּרוּשׁ נְאֲמָנִים אַתֶּם בְּעִנְיֵנִי שֶׁכָּךְ שֶׁמַּעְתֶּם. **אֲבָל מָה נַעֲשֶׂה שֶׁגָּזַר רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי** לְטַמֵּא וּלְטַהֵר, הַיְנוּ לֹא לְהַתִּיר אַלְמָנַת מָזֹן לְהִתְקַרֵּב לְכַתְּחִלָּה, הַיְנוּ אִם תֹּאמְרוּ מֻתָּרֶת לְהִתְקָרֵב אֲבָל לֹא **לְקָרֵב,** הַיְנוּ אִם תֹּאמְרוּ מֻתָּרֶת לְהִתְקָרֵב אֲבָל לֹא לְטַמֵּא וְלֹא לְטַהֵר, שֶׁמָּא לֹא יִשְׁמְעוּ לָכֶם. **ד) הָעִיד רַבִּי יוֹסֵי בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵידָה,** הַיְנוּ מִן מְמִינֵי הַחֲבָרִים, **דָּבָר,** שֶׁהוּא טָהוֹר וּמִמֶּנּוּ אֲכִילָה. **וְעַל מְשֻׁכָּה בֵּית מִטְבְּחָיָא,** הַיְנוּ הַדָּם וְהַדֹּמֶם הַנִּמְצָאִים בְּעַזָּרָה. **דְּאִינוּן דָּכִין,** שֶׁהֵם טְהוֹרִים. יֵשׁ מִפְּרָשִׁים טְהוֹרִים לְגַמְרֵי, דְּכָל טֻמְאַת מִשְׁקִין מִדְּרַבָּנָן, וּבְאֹהֶל הַנִּמְצָאִים בְּעַזָּרָה לֹא גָּזְרוּ. וְיֵשׁ מִפְּרָשִׁים טְהוֹרִים מִלְּטַמֵּא אֲחֵרִים, אֲבָל טֻמְאַת עַצְמָן יֵשׁ לָהֶם. שֶׁהֵם עַצְמָם מְקַבְּלִין טֻמְאָה, דְּסִבְרֵי יֵשׁ לְמִשְׁקִין טֻמְאָה מִן הַתּוֹרָה. **וּדְיַקִּינָא בְּמִיתָא מִסְתָּבְרָא,** הַיְנוּ הַנּוֹגֵעַ וְדַאי בְּמֵת. אֲבָל בְּמֵת אֵינוֹ אֶלָּא בְּמַת הוּא בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, טָהוֹר. דְּסִפֵּק טֻמְאָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, טָהוֹר. וְקִדֵּם שֶׁבָּא רַבִּי יוֹסֵי אָמְרוּ שֶׁסִּפֵּק מֵת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים שֶׁהוּא טָהוֹר. הֲלָכָה וְאֵין מוֹרִין כֵּן. וְכֵן רַבִּי יוֹסֵי הֵעִיד שֶׁמּוֹרִין כֵּן לְכַתְּחִלָּה לְטַהֵר כָּל סִפֵּק טֻמְאָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. **וְקָרָא לֵיהּ יוֹסֵי שְׁרִיא,** כֵּיוָן שֶׁהִתִּיר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הֲלָלוּ שֶׁקִּנְּנוּ בְּהֶן אִסּוּר כָּל הַזְּמַן. **ה) הָעִיד רַבִּי עֲקִיבָא מִשּׁוּם נְחֶמְיָה אִישׁ בֵּית דְּלִי, שֶׁמִּשֵּׁאֵרִין אֶת הָאִשָּׁה עַל פִּי אַחַת.** הַיְנוּ אִשָּׁה שֶׁהָלְכָה לִמְדִינַת הַיָּם, וּבָא עֵד אֶחָד וְהֵעִיד שֶׁמֵּת. מִשֵּׁאֵרִין אֶת הָאִשָּׁה עַל פִּיו.

צַאבֵי שֶׁלֹּא לְהוֹשִׁיב בְּתֵי דִינִים עַל כָּךְ. הַיְנוּ לֹא לְהַתִּיר אַלְמָנַת מָזֹן לְהִתְקָרֵב לְכַתְּחִלָּה, כִּי הַכֹּהֲנִים שׁוֹמְעִים לָכֶם **לְחַף וּלְקַרֵּב אֲבָל לֹא לְקָרֵב.** הַיְנוּ אִם תֹּאמְרוּ מֻתָּרֶת לְהִתְקָרֵב אֲבָל לֹא לְטַמֵּא וְלֹא לְטַהֵר, שֶׁמָּא לֹא יִשְׁמְעוּ לָכֶם. **ה) הָעִיד רַבִּי יוֹסֵי בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵידָה,** הַיְנוּ מִן מְמִינֵי הַחֲבָרִים, **דָּבָר,** שֶׁהוּא טָהוֹר וּמִמֶּנּוּ אֲכִילָה. **וְעַל מְשֻׁכָּה בֵּית מִטְבְּחָיָא,** הַיְנוּ הַדָּם וְהַדֹּמֶם הַנִּמְצָאִים בְּעַזָּרָה. **דְּאִינוּן דָּכִין,** שֶׁהֵם טְהוֹרִים. יֵשׁ מִפְּרָשִׁים שֶׁהֵם טְהוֹרִים לְגַמְרֵי, דְּכָל טֻמְאַת מִשְׁקִין מִדְּרַבָּנָן, וּבְאֹהֶל הַנִּמְצָאִים בְּעַזָּרָה לֹא גָּזְרוּ. וְיֵשׁ מִפְּרָשִׁים טְהוֹרִים מִלְּטַמֵּא אֲחֵרִים, אֲבָל טֻמְאַת עַצְמָן יֵשׁ לָהֶם. שֶׁהֵם עַצְמָם מְקַבְּלִין טֻמְאָה, דְּסִבְרֵי יֵשׁ לְמִשְׁקִין טֻמְאָה מִן הַתּוֹרָה. **וּדְיַקִּינָא בְּמִיתָא מִסְתָּבְרָא,** הַיְנוּ הַנּוֹגֵעַ וְדַאי בְּמֵת. אֲבָל בְּמֵת אֵינוֹ אֶלָּא בְּמַת הוּא בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, טָהוֹר. דְּסִפֵּק טֻמְאָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, טָהוֹר. וְקֹדֶם שֶׁבָּא רַבִּי יוֹסֵי אָמְרוּ שֶׁסִּפֵּק מֵת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים שֶׁהוּא טָהוֹר. הֲלָכָה וְאֵין מוֹרִין כֵּן. וּבָא רַבִּי יוֹסֵי וְהֵעִיד שֶׁמּוֹרִין כֵּן לְכַתְּחִלָּה לְטַהֵר כָּל סִפֵּק טֻמְאָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. **וְקָרָא לֵיהּ יוֹסֵי שְׁרִיא,** כֵּיוָן שֶׁהִתִּיר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים בְּעֵדוּת כּוּבֵּי נוּנִיא, אַף הַיּוֹם שֶׁעֲבָדוּם לְכוּכָב שִׁבְתֵּאי בְּעֲבוֹדוֹת כּוּבֵּי נוּנִיא, אוֹ תְּפִלָּה לְכוּכָב צְדֶק בְּתִפְלַּת מָאדִים, אֵינוֹ חַיָּב מִיתָה. כְּמוֹ שֶׁבָּאָה הַקַּבָּלָה הַבְּרוּרָה. וְהַנִּיחַ זֹאת הַמַּסֹּרֶת לְאַחֲרוֹנָה. מִפְּנֵי מֹרַא מַלְאָךְ עֲנִיָּן עֲבוֹדָה זָרָה אֶלָּא בְּאַחַד מִשְּׁבוּעוֹת. וּלְיָמִים רְחוֹקִים. עַד כָּאן. וְהַתּוֹסְפוֹת כְּתוּבוֹת בְּתַר דְּתָנֵי סַנְהֶדְרִין דְּאִיירֵי בְּעֵדוּת עֲבוֹדָה זָרָה. תָּנֵי נָמֵי לְהָא מַסֶּכֶת דַּעֲבוֹדָה זָרָה) בְּסִדְרָן שְׁבוּעוֹת. וּמִיהוּ מִכּוֹת וּשְׁבוּעוֹת דְּשַׁיְיכִי בְּסַנְהֶדְרִין לְהִכִּי תָּנֵי לְהוּ בְּתַר סַנְהֶדְרִין. וְאַחַר כָּךְ חוֹזֵר לְסִדְרוֹ וְשׁוּנֶה עֲבוֹדָה זָרָה וְהוֹרִיּוֹת. עַד כָּאן. וְלִדְבָרֵיהֶם עֵדוּת וְאֵבוֹת לְאַחֲרוֹנָה יִקְרוּ. וְשִׁעְתֵּיהוּ שְׁוּת בְּעִנְיָן הַקַּבָּלָה. **א) לְפִי עֵדוּתָן** (דְּוַדַּאי כֵּן הָיָה לְשׁוֹן שְׁבָרֵי, כְּדַרְכָּהּ בְּרוּרוֹת לוֹ) "כִּי קְרוֹב יוֹם אֵידָם". **שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, שֶׁלֹּשָׁה יָמִים, אָסוּר לְשֵׁאת וְלֵתֵת עִמָּהֶם.** הַיְנוּ אָסוּר לִמְכֹּר לָהֶם וְלִקְנוֹת מֵהֶם **אוֹ לְהַשְׁאִילָן** בְּהֵמָה וְלִשְׁאל מֵהֶם. וְכֵן אָסוּר **לְהַלְווֹתָם** מָעוֹת **וְלִלְווֹת מֵהֶם**, וְכֵן **לְקַדְּרָן וּלְפַדְּרָן מֵהֶן.** דְּבָכָל אֵלּוּ הוֹלְכִים וּמוֹדִים לְעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁלָּהֶם בְּיוֹם אֵידָם, וּעוֹבֵר יִשְׂרָאֵל מִשּׁוּם (שמות כג, יג) "וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וגו' לֹא יַשְׁמִיעַ עַל פִּיךָ", כְּלוֹמַר לֹא יַשְׁמִיעַ בְּגֶרֶם שֶׁלָּךְ. וְלָכֵן אָסוּר גַּם לְשֵׁאל מֵהֶם. וְכֵן שֶׁמִּמֵּיהֶן יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לָהֶן. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְצַר לוֹ.** אָמְרוּ לוֹ **חֲכָמִים אַף עַל פִּי שֶׁמְּצַר הוּא עַכְשָׁיו, שֶׁמִּמֵּן הוּא לְאַחַר זְמַן** וְלִמְחַר הוֹלֵךְ וּמוֹצֵא לָעֲבוֹדָה זָרָה. וְדִוְקָא מִלְּוָה בְּשֶׁטֶר אָסוּר לְפָרֵע אֲבָל מִלְּוָה עַל פֶּה מֻתָּר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמַצִּיל מִיָּדָם. **ב) רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, שְׁלֹשָׁה יָמִים לִפְנֵיהֶם וּשְׁלֹשָׁה יָמִים לְאַחֲרֵיהֶם, אָסוּר, וְחֲכָמִים אוֹמְרִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים לִפְנֵי אֵידֵיהֶן אָסוּר, לְאַחַר אֵידֵיהֶן מֻתָּר.** דְּכֵיוָן שֶׁעֲבֹד לָהֶן אֵינָם מוֹדִים לְעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁבָּא לְיָדָם. וְהַמְפָרֵשׁ בְּגֶמָרָא דְּחֲכָמִים כָּאן כְּפֵלְגֵי אַתְּנָא קַמָּא דְּמִשְׁנָה הַקּוֹדֶמֶת, דְּתָנֵא קַמָּא סוֹבֵר לִפְנֵי אֵידֵיהֶן שְׁלֹשָׁה יָמִים חוּץ מִאֵידֵיהֶם, וְחֲכָמִים אֵידֵיהֶן עַצְמָן בְּתוֹךְ חֶשְׁבּוֹן שְׁלֹשָׁה יָמִים. וְהָאִידְּנָא לָאו עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה מַמָּשׁ הֵן, לָכֵן מֻתָּר.

אֲבָל מָה נַעֲשֶׂה שֶׁגָּזַר רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי לְטַמֵּא וּלְטַהֵר, הַיְנוּ לֹא לְהַתִּיר אַלְמָנַת מָזֹן לְהִתְקָרֵב לְכַתְּחִלָּה, הַיְנוּ אִם תֹּאמְרוּ מֻתָּרֶת לְהִתְקָרֵב אֲבָל לֹא **לְקָרֵב,** הַיְנוּ אִם תֹּאמְרוּ מֻתָּרֶת לְהִתְקָרֵב אֲבָל לֹא לְטַמֵּא וְלֹא לְטַהֵר, שֶׁמָּא לֹא יִשְׁמְעוּ לָכֶם. **רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר,** לְשֵׁבָה **שֶׁלֹּשָׁה יָמִים לִפְנֵיהֶם וּשְׁלֹשָׁה יָמִים לְאַחֲרֵיהֶם אָסוּר, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים,** לְפְנֵי אֵידֵיהֶן **שְׁלֹשֶׁת יָמִים אָסוּר, לְאַחַר אֵידֵיהֶ